

مشاورت قلم

محل مطبعه و اداره :

جفال اوغلنده امنيت
صندوقى جوارنده
شكول يقوشنده
۲۲ نومرو

امطار :

مسلکمه موافق آثار
جدیده مع الممنونیه
قبول اولنور

درج ایدلمه یین آثار اعاده اولتماز

دیر ، فلسفه ، علوم ، حقوق ، ادبیات تاریخ ، سیاست ، و بالخاصه احوال و مشوره اسلامیه بحث ایدر دهفته ده بر نشر اولنور .

آبونه بدلی

صاحب و مؤسسلری :

ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب
تاریخ تأسیسی

۱۰ تموز ۳۲۴

در سعادتده نسخه سی ۵۰ پاره در

قیرلهدن مقوا بورو ایله کوندربلیرسه سنوی
۲۰ غروش فضله آلنیر

سنة لکی	التي آیلانی	غروش
ممالک عثمانیه ایچون	۶۵	۳۵
روسیه	۶۵	۳۵
سائر ممالک اجنبیه	۱۷	۹

عدد : ۱۳۰

۳۰ صفر پنجشنبه ۱۷ شباط ۳۲۶

بشنجی جلد

ایشته بوکی وسائل جبر و شدت سایه سنده علمه قارشى اولان تمایل طور دی . لکن قوانین حیات بوکی نازوا حرکات علمیه بر حجت اقامه ایتدیکه او حجت ناطقه ده جهانک، خرافاتک افکاره حاکم اولمسی، او هامک، خیالات باطله نکر و اوج بولمسی ایدی . نهایت احتراصات بهیمیه تمایلات انسانیه غلبه چالدى . قویله ضعیفله چوللانهرق اونلری بتون حقوق طبعیه لرندن ، بتون مناعهم حیاتیله لرندن محروم براقدى . ایشته بوهرج و مرج بوتون حرکات انسانیه حاکم کسلهش ، ارتق سیلاب تپهلری آشمش، بیجا کیمکه دایانمشدی . بونک اوزرینه علمى اسارت جهنمیه سندن قور تارمق ایچون داخلی اختلالات، او خونین مقاتلات میدان آلدیکه تفصیلی تاریخچه براز و قوفی اولانلرک معلومیدر .

ایشته جانب کبریادن سیدالکائنات افندمنر حضرتلرینه الهی برچوق حقایق نازل اولدینی، هر درلو قیود اسارتدن آزاده بر علم، بر مدنیت حقیقه، علیه الصلوات والسلام افندمنر و حی بیورلدینی بر صروده ماتلرک حالى بودرکده ایدی . دیانت اسلامیه کلدی . علمک ایاننده کی زنجیرلری بویوننده کی لاله لری قیردی آتدی ؛ علمک هر هانکی فیدایله اولور ایشه اولسون تقیدى ، یاخود هانکی حدایله اولور ایشه اولسون تحدیدی بر ظلم الیم اوله جفتی تقریر ایتدی .

« من قال ارللعلم غاية فقد بنحسه حقه و وضعه فی غیر منزلته الی وضعه الله بهاحیث یقول وما اوتیم من العلم الا قلیلاً حدیث »

دین اسلام قرآن کریمده « وتلك الامثال نضرب للناس وما یعقلوها الا العالمون » نص جلیله خالق حکیمک لسانندن شو حقیقتی تبلیع ایدیورکه فاطر مطلقک رسول کزیننه انزال ایلدیکی کلام جلیلنده کی حکمت بلندی آکلامق انجق انوار علوم ايله تنویر فکر ایتک ، تتبع معقولات ايله نظره نفوذ و امعان و یرمک سایه سنده قابل اوله بیلیر . هم قرآن بو قدرله اکتفا ایتیمور . بلکه طلب علمدن کیر و طور انلری سوء عاقبتله ، عذاب ايله تهید ایدیور . نه کیم قرآن کریمده : « ولئن ایتیم بآیه لیقولن الذین کفروا ان اتم الامبطلون . کذلک یطبع الله علی قلوب الذین لا یعلمون » وارد اولمشدر .

ایشته بوکی آیات بینات ايله مسلمنانلق عقوله قارشى علوم و معارف حقیقه قبولرینی آچش ، بو علوم و معارفک اکتسابی ایچون اختیار اولنان مسامعینک اک بیوک عبادت اولدیغی انسانلره بیلدیرمشدر . حضرت پیغمبر « اک بیوک عبادت طلب علمدر . انسانک بر ساعت علم ايله مشغول اولمسی آلمش سنه عبادله وقت کچیرمسندن خیر لیدر . » بیوریور .

مسلمانلق علمی نه بر مملکته ، نه ده بر ملت حصر ایتامشدر . بلکه نوادر عرفان و معرفتی هانکی اقلیمده ، هانکی امتده بولورسه ق آلمق ایچون بزده امر ایتمشدر . « اطلب العلم ولو بالین - الحکمة ضالة المؤمنین یأخذها انی وجدها » حدیثلری معلومدر . بناء علیه هیچ بر مسلمان ایچون بر حکمتی ، محضاً اعتقادجه کنندیسنه منافی اولان بر منبعدن صدور ایتش اولمسنه باقهرق قبول ایتامک اصلاً جائز اوله ماز . بلکه او حکمتک حکمت اولمسی، شان انسانیتی اعلایه یارامسی در حال تلقیسنی

الحجاب ایدن اک باشلی بر سبیدر . حضرت پیغمبر « خذ الحکمة ولا یضرک من ای وعاء خرجت ... حکمتی هانکی قابده کور و رسه ک آلمق کیر و طورمه ظرفک سکا هیچ بر تأثیری اوله ماز . » بیوریور .

قرآنی کمال تدبرله تلاوت ایده جک اولورسه ک انسانى علمه قارشى غفلتدن ، بینات حکمته قارشى اغماض عیندن منع ایدن بر چوق آیتلر کور و رسه ک . ایشته حکیم جبار عبادینه لسان رحمت و راقبتله « انظروا ماذا فی السموات والارض » دیور . کائناته نظر امعان عطف ایتمکده قصور ایدنلری « وکأین من آیه فی السموات والارض یمرون علیها وهم عنها معرضون » طرزنده الزام ایدرک ارباب فکری عبرته دعوت بیوریور . بدایع خاقتی تدبردن کف نظر ایدنلری « ومن کان فی هذه اعمی فهو فی الآخرة اعمی و اضل سبیلاً . قال رب لم حشرتی اعمی وقد کنت بصیراً قال کذلک اأتک آیتنا فنسیتها و کذلک الیوم نسی . » صورتنده انذار ایدیور .

ایشته مسلمانلقده حریت علم بو درجه لرده در ! عجب اولین و آخرین انسانلری شویله طورسون ، جماداتی بيله حرکت کتیره جک بو قدر آیات ايله علمک شانتی اعلا ایدن مسلمانلک درجه سنه وارا بیلیمشلمیدر ؟ هم باقلم زمانمزه کی حریت علمیه عصر حاضر دن یک اوزاق بر دوردمی باشلاور ؟ خیر . فرانسه ک اسکی خارجه ناظرلرندن هم اک بیوک کیمیا کرلرندن « بر تلو » دیورکه ؛ « علم انجق ایکی یوز الی سنه دنبری نائل حریت اوله بیلدی » الحمد لله الذی هدانا لهذا ...

محمد اکف

مکتبلرده علائم جویه رصدخانه لری

بزعمانلیر چوق تأسف اولونورکه، سوکیلی، مقدس وطنمزی داهای طانیه میورز . طانیامنی و بیلمامکی بر قصور اوله رق قبول ایتیز ایشه ک بيله، او کریمک آمانی طاشیامه ک مدھش بر قصور اولدیغی اعتراف ایدرر .

صاحبی و حاکمی اولدیغمز بومملکتک بر چوق شیلرینی غریبدرکه اجنبیلردن اوکره نیورز . اناطولی احوال تجاریه و زراعیه سنه دائر اجنبیلرک نشر ایتدیکی بر اثری کوردکی هان اونی آچیور، او قویور و استفاده ایلیمکه چالیشیورز . چونکه بزم بیکانه قالدیغمز حالده اونلرک منفعتلری اقتضاسی اوکرندکلی شیلره بزم هیچ و قوفمز یوق ... انکله رده بر جمعیت تجاریه و سرمایه داران مشهور بر متخصص ، بر پروفیسور باموق حقنده اناطولی ده تحقیقات و تدقیقات علمی و تجاریه ده بولونمق اوزره کونده زیور ؛ بزم اک بیوک بیلکیچلک طاسلایانلریمزک بيله واقف اولمقدلری بر حمله ايله مملکتیه عودت ایدیور .. صوکران بزم بوفائده دارمه - لوماتی کورونجه هان غزته لریمزه نشره چالیشیورز .

باموق مسئله سی بر مثال اوله بیلیر . داهای بویوله اونلردن اوکرندیکمز

در عهده ایدن ابتدائی و رشدی معلماری و اونلرک طایفه سی ایضا ایله یه جکدر .

کوی مکتبلرنده بو وظیفه نك حسن ایفاسی ایچون، کوی معلماری فابریقه سی اولان ابتدائی دارالمعلمینلرنده همه حال مکمل بر علائم جویه رصدخانه سی موجود اولمالی در . « معلم طلبه لر » رصدات حقنده عملی معلومات استحصال و بوکون تحصیلاری اناسننده آلات و ادوات هوائیه و فوائدی ایله کسب انسیت ایلدکن صوکره کویه کیدنجه اورا احوال و اقلیمی کلامنی بر مجبوریت مطلقه اوله رق حس ایده جکدر، عادتا آلات هوائیه سز و رصدات سز کچر دکری آنلری بر یوقسوزلق ایچنده یاشامش عد ایده جکدر .

اولجه چیقمش و یاخود بالامتحنان معلم نصب اولونمش معلملرده بو خصوصده انسیت حاصل ایتدیرمک لازم ! بوکاده چاره واردر ؛ مکتبلرک تعطیلی اناسننده دارالمعلمینلرده ابتدائی و کوی خواجهلرینه ایکی آی قدر درس ویرلمکده در ؛ بناء علیه معلمار تعطیلی مرکز لرده، دارالمعلمینلرده کچر ییورلر . ایشه بواننده خواجه افندیله منتظماً و مناوبه ایله هپسنه رصداتی تعقیب ایتدیرمه لی و جمله سنه قیودات هوائیه نی حواله ایلاملیدر .

بونلری کویلری طولاشان و اساساً بک ایشاری اولمایان معارف مفتشاری ده ممکن مرتبه معلملره تعلیم ایده بیلیر .

رصدات و قیودات هوائیه یه آلیشان معلم افندیلر کو چوک طلبه سنی ده بوایشه آلیشدره رق اونلره حواله وترک ایده بیلیرلر .

دارالمعلمینلرده طلبه ناصیل مناوبه ایله بو خصوصده چالیشیورایسه کندی چوجقاری ده اوبلا چالیشیروا و کره نیرلر . بونلره اولامعلملری اشتراک ایدرلر ایسه ده بالاخره چوجقار باشلی باشلیسه میدان چقاره بیلیرلر . اساساً بو کوچ برایش دکل، غایت ساده برشی در . بوملکتک خلقة ذکی اولان چوجقاری رصداتی بک چابوق اوکره نیرلر و آلات هوائیه بیوک بر محبت حاصل ایدرلر .

بو یولده چالیشیلرایسه بر مدت صوکره کویلریمزک الکهری محللرنده مکمل اقلیم جدوللری کوره جکوز و کویلریمز بونتیاج رصداتی بر احتیاج کی تاقی ایده جکدر .

قصبه لی ، کویلی ، اهالی بورصداتدن هیچ برشی ا کلاماز دینیلر . بیلیر ؛ مکتبده بو وجهله تربیه ایدیلش کنجلردن صرف نظر خدایی ثابت یتشمش لر بیله بونکله آلف ایدرلر . کچن سنه آلاصونه خصوصی اعدادیسی مدیریتده بولوندیغم ائنده طوتدیغمز رصداتک جدوللرینی معاینه ایچون اهالی نك بر قسمی بیوک بر مراق حاصل ایلشمشدی ؛ هر آن کلیر ، هر هفته کلیر رصداتی معاینه ایدرلردی . هله طلبه آلات و ادوات قارشی محبوب ایدیلر ؛ محبوب اولدقلری قدرده قید خصوصنده صاحب ملکه و وقوف ایدیلر .

هر کون طوتیلان رصدات هوائیه منتظم و مطبوع بر جدول قید اولمالی ؛ بو جدوللرک هر هفته و سطیسی یا پیلمالی . بری بر کوتوکره مکتبده حفظ ایدیلمه لی ، دیگر نی معارف اداره لرینه و یاخود بوایشارله

بک چوق شیلر واردر . مع هذا اونلرک یا کلش اوکر دکلری بعض شیلری بزده یا کلش قبول ایدیورز ، مملکت مز ی باشقه دور لو طانیورز . یا کلش ، ما کلش بو وجهله بر آز معلومات آلیور ایسه کده ، بعض اهمیتلی و اساسلی شیلر وارکه بونار حقنده اجنبی لر ایی معلومات آله مدقلرندن بزده و وقوف حاصل ایده میورز ؛ بوکی شیلره وقوف اوزون و مدید و مختلف مواقعه ایدیلن تجربه و دقتلره منوط . . .

ایشته بونلرک برنجیسی اقلیم و تحولات هوائیه مسئله سی . . . بر محک اقلیمی حقنده استحصال معلومات ایلمک . اوملکتکته علاقه و نسبت جهتیه بک ممددر . تأسف ایدیلرک مملکتک هر طرف اقلیمی حقنده معلومات اولمدینی ایچون هیچ بر طرفنده بر تشبث مخصوص کوسترمک ایچون بر هوس و فعالیت ابراز ایده میورز . ذاتاً المزده مملکتک اقلیمی و تحولات هوائیه سی کوستر بر منتظم کتاب و اثر ، بر ایستانتیق یوق که . . .

مملکتیمزک جغرافیاسی فرانسز جه دن ترجمه ایتدی کمز نه قدر کولنج اولور ایسه اقلیم جدوللری نشزینی ده اورادن بکلر ایسه ک او قدر عیب اوله جقدر .

آلات جویه و هوائیه نك اقلیمه خدمتدن باشقه اهالی بی مدنیته ، تجده ، ترقیه ، دوشونمکه ، آوروپا کی یوکسلمه ک سوق ایلمک ایچون کلی و جزئی منافعی واردر . علائم جو هوا رصدخانه لرینک زراعتده نهایتسز خدمتلی بولون یور . عثمانلی وطننک زنکین و معمور اولمی ایچون هپ تقدیر ایدیور و ا کلا یورز که زراعتک یکی وفی اصوله ترقیسنه لزوم واردر . یکی اصول زراعت بر چوق حاضر لقلره محتاجدر ؛ او حاضر لقلر اولادن بردن بره اولمش میوه بکله مک قابل اوله ماز . بو حاضر لقلره نائل اولان و هر کویه وارنجیه قدر اقلیمه واقف اولان آوروپالیر بوکا قانع اوله یورلر ده « استاسیون اغرونومیکلر » وجوده کتیریورلر . استاسیون اغرونومیکلر خدمتلینی آنجاق کویلورک سعی سایه سنده ، کویلونک اقلیم جدولندن استفاده ایدیور . یوقسه حقیقه استفاده ایچون نهایتسز استاسیون اغرونومیکلرک وجودی مقتضی اولور .

بزم مملکتده منتظم رصدات هوائیه و جویه یابان بره و سسه یوقدر . آوروپانک استاسیون اغرونومیکلرینه مائل اولمق اوزره وجوده کتیریلن نمونه تارالاریمز هر نه قدر رصداته چالیشیورلر ایسه ده تأمین ایدرم که ثمره مشغله لری چوق ناقص و استفاده سزدر . منتظم اقلیم بیلمنه دن زراعت فن مأمورلرینک چالشه سی بکده ممکن دکل ؛ بر چوق خصوصاً ویره جکی نصیحتلر عندی اولمش قایلر . بناء علیه نتیجه ده فن مأمورینک نصیحتندن استفاده ایده مین چفتجی فته خصم اولور . یالکیز زراعت دکل ، طبابت و صنایع ایچون ده اقلیمی بیامک ، طابق بک لازمدر .

اوحالده بومهم وظیفه نی کیم در عهده و اجرا ایده جک ؟ . . . کیمی ؟ . . . ابتدائی مکتبلری ، کوی مکتبلری طلبه و معلملری . . . اوت : بومعتنا وظیفه نی جمعیت بشریه ایچریسنده الک مهم وظیفه نی

اوغراشمسی حکومتجه تزیب ایدیلجهك محله منتظماً کوندرمهلی .
بومعتنا وظیفه یی کویلیلر میدانہ کتیردکن صوکرآ ، مکاتب رشایه
واعدادیه نك وقصبه و شهرلرده کی کیرمکاتب ابتدائیه نك داهآ بویوک بر
مقیاسده ایفا ایدہ جکلری شہہ سزدر .

اوروپانك هر طرفنده ، هر گوشه سنده بویولده استاسیونلر موجود
ایسهده مع التأسف داهآ بزم الك بویوک شهرلریمزده منتظم رصدات
کورولما مشدر .

هر کون بزی قورقوتان، تشبتمزی قیران بوماده یی میدانہ کتیرمک
ایچون ایجاب ایدن علمی شووجهله يك ساده وعملی و ممارسه لی اوله رق
الده ایدہ بیلدک . شیمدی رصدخانه آلات و ادواتی تدارک و تعیین ایتک
قالدی . .

رصدات جویه ایچون بزم قوللانہ جفمز آلات و ادوات اوله بهالی
شیلر دکلدیر . يك اوجوزدر . بونلری تدارک ایلیمک ایچون پاره دکل،
تشبت وحسن نیت لازمدر . معارف نظارتی بونلری پیدرپی آلهرق
کوی مکتب لریته توزیع و خواجه نره و مکتبلره ویریلجهك مکافات
وهدیله لری بونلردن انتخاب ایدہ بیلیر . مکاتب رصد خانه لری معارف
نظارتی طرفندن تأسیس ایدلدکن باشقه آزر تشویق وترغیب ایله
بونی وجوده کتیره بیلجهك چوق اهلالی واردر . فقطایی بر تشویق،
نمره دار برسی لازم . معارف نظارتی بو خصوصدهده يك علاقه داردر؛
معلملری شوقه وغیره کتیریچی ویریلن بر تشویق نتیجه سی اوله رق
معلملرده کویلیلری بر امید وشوق ایله تشویق ونهایت موفقیت الده
ایدرلر .

علائم جویه رصدخانه لری اوج درجه اوزرینه تأسیس اولونه بیلیر.
بری علی العاده ، ایکنجیسی متوسط ، اوجنجیسی اعلا رصدخانه لردر.
بونلر ایچون صرف ایدیلجهك پاره ایله آلته جق آلات و ادواتی صره
ایله زیره درج ایدیورم .
علی العاده ایچون :

عدد	غروش
۱	۳۵ مقیاس الهوا ای
۲	۲۰ مقیاس الحراره
۱	۲۰ مقیاس المطر »
۱	۲۵ مقیاس الرطوبه
	۱۰۰

متوسط ایچون :

عدد	غروش
۱	۱۰۰ مقیاس الهوا اعلا
۲	۳۰ مقیاس الحراره »
۲	۶۵ اعظمی مقیاس الحراره
۲	۶۵ اصغری مقیاس الحراره
۱	۳۰ مقیاس الرطوبه
۱	۲۰ مقیاس المطر

عروش

۴۰	۱	مقیاس التبخر
۶۰	۱	رادیومتر
۹۰	۱	پاغوسقوب
۵۰۰		

اعلا ایچون :

عدد	غروش
۱	مقیاس الهوا محرر ۵۰۰
۱	مقیاس الحراره محرر ۵۰۰
۲	مقیاس الحراره اسپرتولی (طوپراق ایچون) ۳۰
۲	اعظمی مقیاس الحراره ۶۵
۲	اصغری » » ۶۵
۱	مقیاس الرطوبه ۲۰۰
۱	مقیاس المطر ۲۰۰
۱	پاغوسقوب ۹۰
۱	مقیاس تبخر ۴۰
۱	مقیاس ریاخ ۵۰۰
۱	آفتی نومترو ۲۰۰
۱	رادیومتر ۶۰
۱	زلزله نویس (سیسموگراف) ۱۵۰۰
	۴۰۰۰

یازدیغم فیثاتلر پراکنده فیثاتدر . طوپدان وقوعبوله جق مبايعه-
لرده یوزده یکرمی بشدن زیاده تنزیلات یاییله جنی شہہ سزدر . بویه
طوپدن سپارشلرده ادوات اوزرنده کی رقم ویازیاری ترکیه اوله رق
یایدیریله بیلور . کویلیلمز ایچون علی العاده کوستریلن آلات يك موافق
وکافی در . بونلره آتیده کی رصداتی اجرا وامیدمزدن فضله استفاده
تأمین ایلر :

تضییق هوا ، کونشده - رارت هوا ، کولکهده حرارت هوا ،
دوشن یا غمورکده قدری ، وقوعبولان رطوبتک درجه سی ، طوپراغک
حرارتی ، روزکارک شدتی و وزانی (تقریبی) ، احوال ایام .
بزعمانلیلرک برطیعتی وارکه همان هرشیئتک یوکسکنی ، اعلا سنی بردن
یایمخی تأمل ایدهرز . هرشیئتک اعلا سی ای در ؛ فقط قابل تطبیق اولمق
شرطیله ؛ کوی لری ایچون ترتیب ایتدیکم شو هوا ادواتی کافی کورمه یلر
بلکه بولونور ، لکن شونلره ایش کورهرک الحاله هذه شهرلریمزدن
داها مکمل واونلرک واصل اوله مدینی برر صدی اجرا ایدرسهک
کویلیلمز ، کویلیلمز ایچون برشرف اولمازمی ؟

امیدایدرم که قارئلرمدن برچوخی بو آلا تدن استفاده ایتکی دوشو-
نه جکدر . بویه وطنپرورلره ، تجدد پرورلره لازمکدیکی قدر ایفای
خدمت ایلیمکی وظیفه عد ایدرم .

ادهم نژاد

مناسرت ۹ شباط ۱۳۲۶